

Remissyttrande: Friska djur behöver inte antibiotika - bättre verkan genom internationell påverkan (SOU 2022:43)

RISE är ett oberoende statligt forskningsinstitut med drygt 3 000 medarbetare. I samverkan med företag, akademi och offentlig sektor bidrar vi till ett konkurrenskraftigt näringsliv och ett hållbart samhälle. Våra medarbetare driver och stöder alla typer av innovationsprocesser. RISE erbjuder unik expertis och ett 130-tal test- och demonstrationsmiljöer för framtidssäkra teknologier, produkter och tjänster.

RISE samlar en bred expertis inom området Jordbruk och Livsmedel som tillsammans med bransch, myndigheter, akademi och företag arbetar för att hitta nya innovativa lösningar för ett konkurrenskraftigt jordbruk och en hållbar livsmedelskedja. RISE fick 2023 i uppdrag av regeringen att med stöd av Jordbruksverket inrätta ett kunskapsnav för animalieproduktion, i syfte att stärka konkurrenskraften samt främja en god djurhållning inom svensk animalieproduktion och minska sårbarheten i svensk livsmedelsproduktion.

RISE har ett uttalat fokus på området Infektionskontroll där antibiotikaresistens ingår. Tyngdpunkten ligger på att i samarbete med industri, akademi och offentlig sektor främja tillämpad forskning och innovation inom områdena infektionsprevention, minskad smittspridning, nya behandlingar, förbättrad diagnostik och ansvarsfull antibiotikaanvändning. RISE driver och är engagerade i projekt och uppdrag över hela One Health-perspektivet av antibiotikaresistensutmaningen, och bl.a. så leder RISE tillsammans med Folkhälsomyndigheten, Nationell arbetsgrupp Strama och ReAct den Vinnova-finansierade innovationsmiljön Antibiotikasmart® Sverige.

RISE är positiva till utredningens förslag och kommenterar nedan två av förslagen.

12.6 Förslag om exportinitiativ: Healthy Animals – Healthy Business

RISE tillstyrker utredningens förslag om att regeringen uppdrar till RISE och Business Sweden att leda utvecklingen av ett nytt exportinitiativ med syftet att Sverige ska bidra till omställningen mot en mer ansvarsfull antibiotikaanvändning inom djurhållningen men också att främja svensk export av varor och tjänster som bidrar till att hålla djur friska.

RISE har vana att samla och samarbeta med en bredd av aktörer från både företag, akademi och offentlig sektor. RISE har, som beskrivs i betänkandet, både kompetens och förutsättningar då vi arbetar med hållbar omställning, innovativ teknik och även har spetskompetens inom jordbrukssektorn. Vi har kunskap om både djurhållning och djurhälsa, samtidigt som vi har kompetens inom andra relevanta områden såsom mikrobiologi och molekylärbiologi samt även brett inom hälso- och sjukvård. Som nämns i betänkandet, finns det även tydliga synergier med det kunskapsnav för animalieproduktion som beskrivs ovan.

RISE Research Institutes of Sweden AB

13.4 Förslag – Samverkansfunktionen 2.0

RISE tillstyrker förslaget att samverkansfunktionen får i uppdrag att samverka med hela kedjan av aktörer som arbetar med antibiotikaresistensfrågor i ett utökat nätverk som inkluderar näringen, professionen, ideella organisationer och lärosäten. RISE deltar gärna i ett sådant utökat nätverk.

Det vore önskvärt med en samlande och sammanhållande funktion eller kanal för ett sådant bredare aktörsnätverk. Den ovan nämnda innovationsmiljön Antibiotikasmart® Sverige har börjat samla ett brett nätverk av aktörer som arbetar med AMR-frågan inom både humanhälsa, djurhälsa och miljö. RISE vill lyfta idén att Antibiotikasmart® Sverige på sikt skulle kunna vara den samlande kanalen mellan samverkansfunktionen och ett bredare aktörsnätverk, om en långsiktigt hållbar form för detta kan etableras. Om inte det är möjligt skulle RISE, med sin breda expertis och sin vana att samarbeta med både industri, akademi och offentlig sektor, kunna vara ett annat alternativ för denna roll.